

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Міністерство освіти і науки України
Національний університет водного господарства та
природокористування
Кафедра фінансів і економіки природокористування

06-03-51

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної,
методичної та виховної роботи

О.А. Лагоднюк

“ ___ ” _____ 2018 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
Program of the Discipline
КАЗНАЧЕЙСЬКА СПРАВА
TREASURY MANAGEMENT

Спеціальність 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
Specialty 072 «Finance, banking and insurance»

Рівне-2018 рік

Робоча програма з дисципліни «Казначейська справа» для студентів, які навчаються за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». – Рівне: НУВГП, 2018. – 16 с.

Розробник: Федина К.М. к.е.н., старший викладач кафедри фінансів і економіки природокористування

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри фінансів і економіки природокористування

Протокол від 26 грудня 2018 року № 5

Завідувач кафедри

Л.В. Мельник

Національний університет
водного господарства
та природокористування

Схвалено науково-методичною комісією за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»

Протокол від 26 грудня 2018 року № 5

Голова науково-методичної комісії

Л.М. Мельник

ВСТУП

Програма нормативної навчальної дисципліни «Казначейська справа» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності «Фінанси, банківська справа та страхування».

Предметом вивчення навчальної дисципліни є вивчення організації роботи щодо прийому та зарахування коштів які надходять на рахунки відповідних бюджетів, зберіганні грошових коштів, видачі цих коштів на заходи передбачені бюджетом на відповідний рік, здійсненні обліку та складанні звітності про касове виконання бюджетів.

Міждисциплінарні зв'язки: дисципліна «Казначейська система» є складовою блоку нормативних навчальних дисциплін (дисциплін професійної та практичної підготовки) для підготовки студентів за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування». Вона базується на знаннях отриманих з таких навчальних дисциплін, як «Гроші і кредит», «Фінанси», «Банківська система», «Бюджетна система», «Податкова система», а отримані знання будуть використовуватись у подальшому при вивченні таких дисциплін: «Фінанси підприємств», «Фінансовий ринок».

Курс заплановано в ключі цілеспрямованої роботи над вивченням спеціальної літератури, активної роботи на лекціях та під час практичних занять, курсової та самостійної роботи. Вимоги до знань та умінь визначаються галузевими стандартами вищої освіти України.

Анотація

Дисципліна «Казначейська справа» сприяє засвоєнню знань з теоретичних та практичних аспектів формування, розподілу і використання фінансових ресурсів, засад фінансової політики держави і механізму її реалізації, сфер та ланок фінансової системи. Важливим є також ознайомлення із фінансами суб'єктів господарювання та домогосподарств, фінансового та страхового ринків. Необхідними складовими дисципліни є основи фінансового менеджменту, фінансової безпеки держави та міжнародних фінансів.

Навчальний матеріал дисципліни «Казначейська справа» викладається в дев'яти темах, які об'єднані у двох змістових модулях. Дисципліна включає базові теми, які формують систему знань щодо становлення та розвитку державної казначейської справи, нормативно-правового регулювання казначейської справи в Україні, організаційної структури та бюджетних повноважень, платіжної системи виконання бюджетів, казначейського обслуговування бюджетів за доходами та за видатками, порядку обслуговування державних цільових фондів,

бухгалтерського обліку та звітності про виконання бюджетів. Завершальним етапом вивчення дисципліни є вивчення теми контроль у системі казначейства України.

Ключові слова: казначейство, фінанси, платіжна система, державні фінанси, місцеві фінанси, фінанси господарюючих суб'єктів, фінансова система, податкова система, бюджетна система, фінансовий менеджмент, фінансова безпека держави, фінансовий ринок, єдиний внесок.

Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 4	Галузь знань 07 «Управління і адміністрування» Спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»	Нормативна	
Модулів – 1		Рік підготовки	
Змістових модулів – 2		4-й	4-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 120		7-й	7-й
	Лекції		
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 самостійної роботи студента – 8	Рівень вищої освіти: бакалавр	22 год.	6 год.
		Практичні	
		20 год.	6 год.
		Самостійна робота	
		78 год.	108 год.
		Форма контролю:	
екз.	екз.		

Примітки.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

- для денної форми навчання 34% до 66%;
- для інтегрованих планів 7% до 93%

2. Мета і завдання викладання дисципліни

Метою вивчення дисципліни є надання студентам знань про теорію та практику організації й функціонування казначейства, взаємодії казначейства з фінансовими службами держави, дослідження значення та ролі казначейства у системі державних та місцевих фінансів, у здійсненні економічної політики держави та суб'єктів господарювання при управлінні державними та місцевими фінансами.

В процесі вивчення дисципліни «Казначейська справа» розвиваються наступні загальні та фахові компетентності, а саме:

- навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

- здатність здобувати нові знання.

- здатність застосовувати знання чинного законодавства для регулювання фінансово-кредитних систем.

- здатність до застосування сучасних інформаційних технологій у сфері фінансів, банківської справи та страхуванні.

- здатність підтримувати належний рівень економічних знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

- здатність здійснювати основні процедури казначейського обслуговування бюджетів.

Програмні результати досягнення, яких забезпечує вивчення дисципліни:

ПРН1. Розуміти сутність економічних законів та категорій, фінансову термінологію, принципи фінансової науки, особливості функціонування фінансових систем.

ПРН2. Виявляти та аналізувати ключові характеристики фінансових систем, оцінювати їх взаємозв'язки з національними та світовими економіками.

ПРН6. Визначати напрями підвищення ефективності формування та використання фінансових ресурсів держави, регіону, підприємств та фінансово-кредитних установ.

ПРН9. Підтримувати належний рівень знань та постійно підвищувати свою професійну підготовку у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН15. Вміти застосовувати здобуті знання для вирішення завдань прикладного характеру у сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПРН16. Здійснювати фахове обґрунтування прийняття рішень та нести відповідальність за результати професійної діяльності у сфері фінансів, банківської діяльності та страхуванні.

Предметом навчальної дисципліни.

2.2. За результатами вивчення дисципліни студенти повинні *знати*:

- історію становлення та розвитку Державної казначейської служби України
- характеристику правових основ діяльності ДКСУ;
- характеристику бюджетних повноважень державного казначейства;
- бюджетну класифікацію та її нормативно-правове забезпечення;
- особливості функціонування платіжної системи виконання бюджету в Україні;
- особливості виконання державного бюджету за доходами, видатками та операціями з надання й повернення кредитів
- структуру напрямів та завдань казначейського обслуговування місцевих бюджетів;
- теоретичні основи управління державним боргом;
- основи бухгалтерського обліку і звітності в системі Казначейства
- характеристику завдань, напрямів та методів контролю у системі Казначейства

вміти:

- проводити дослідження фінансового стану та ефективності функціонування системи казначейства;
- аналізувати методи управління фінансами та контролю з боку органів казначейства;
- здійснювати аналіз форм та методів розрахунків у системі казначейства
- користуватися спеціальними нормативно-правовими документами, що регламентують функціонування системи казначейства.

3. Програма навчальної дисципліни

МОДУЛЬ 1

ЗМІСТОВИЙ МОДУЛЬ 1. КАЗНАЧЕЙСЬКА СИСТЕМА В СИСТЕМІ ОРГАНІВ, ЯКІ ЗАБЕЗПЕЧУЮТЬ ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ

Тема 1. Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні

Історичні умови започаткування казначейства, передумови створення казначейської системи в Україні, етапи створення та розвитку Казначейства України.

Тема 2. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні

Рівні нормативного регулювання діяльності органів державної казначейської служби України. Правові засади забезпечення функціонування Казначейства.

Тема 3. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України

Організаційна структура Державної казначейської служби України. Сутність діяльності та функції Казначейства України. Розрахункові палати в системі Казначейства. Організація Бюджетного процесу в Україні та його учасники.

Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів

Сутність національної платіжної системи. Сутність внутрішньої платіжної системи Державної казначейської служби України. Економічний зміст і призначення єдиного казначейського рахунка. Загальна характеристика рахунків, які відкриваються в органах Державної казначейської служби України. Порядок відкриття реєстраційних рахунків та проведення операцій на них. Технічне забезпечення здійснення платежів.

Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами

Загальна характеристика державних доходів. Поняття касового виконання державного бюджету за доходами. Порядок зарахування

платежів до загального фонду державного бюджету. Порядок зарахування платежів до спеціального фонду державного бюджету. Операції за платежами до бюджету, які розподіляються між загальним і спеціальними фондами, державним та місцевими бюджетами. Звітність про надходження коштів до Державного бюджету.

МОДУЛЬ 2. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИКОНАННЯ КАЗНАЧЕЙСЬКОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ДЕРЖАВНОГО БЮДЖЕТУ ЗА ДОХОДАМИ ТА ВИДАТКАМИ

Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками

Характеристика та класифікація видатків державного бюджету. Розпорядники бюджетних коштів. Реєстрація та облік зобов'язань розпорядників та одержувачів бюджетних коштів. Організація роботи щодо виконання державного бюджету за видатками. Здійснення видатків розпорядників бюджетних коштів.

Тема 7. Обслуговування державних цільових Фондів

Характеристика державних цільових фондів. Порядок відрахувань та розподілу єдиного внеску на загальнообов'язкове державне соціальне страхування. Казначейське обслуговування коштів від приватизації державного майна.

Тема 8. Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів

Облікова політика Казначейства України. Бухгалтерський облік виконання бюджетів в Україні. Організація бухгалтерського обліку в органах Казначейства України. План рахунків бухгалтерського обліку з виконання державного та місцевих бюджетів, їх будова. Облік доходів бюджету. Облік видатків бюджету. Характеристика звітності про виконання бюджетів. Порядок складання та подання звітності бюджетними установами. Складання та подання звітності про виконання державного бюджету органами Казначейства України.

Тема 9. Контроль у системі казначейства України

Зміст і призначення фінансового контролю. Види, форми та методи фінансового контролю. Органи державного фінансового контролю та їх функції. Характеристика етапів контролю. Бюджетні правопорушення та відповідальність за них.

4. Структура навчальної дисципліни для студентів денної форми навчання

№ п/п	Назви тем змістових модулів	Всього, год.	в т.ч.		
			лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 Змістовий модуль 1. Казначейська система в системі органів, які забезпечують виконання бюджету					
1	Тема 1. Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	14	2	2	9
2	Тема 2. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	14	2	2	9
3	Тема 3. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	13	2	2	9
4	Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів	13	2	2	9
5	Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	13	4	2	9
Модуль 2 Змістовий модуль 2. Організація виконання казначейського обслуговування державного бюджету за доходами та видатками					
6	Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	14	2	2	9
7	Тема 7. Обслуговування державних цільових Фондів	13	2	2	8
8	Тема 8. Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	13	4	3	8
9	Тема 9. Контроль у системі казначейства України	13	2	3	8
Всього		120	22	20	78

для студентів заочної форми навчання

№ п/п	Назви тем змістових модулів	Всього, год.	В т.ч.		
			лекції	практичні	самостійна робота
1	2	3	4	5	6
Модуль 1 Змістовий модуль 1. Казначейська система в системі органів, які забезпечують виконання бюджету					
1	Тема 1. Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	14	1	1	12
2	Тема 2. Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	14	1	1	12
3	Тема 3. Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	14	1	1	12
4	Тема 4. Платіжна система виконання бюджетів	13	0	1	12
5	Тема 5. Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	12	0	0	12
Модуль 2 Змістовий модуль 2. Організація виконання казначейського обслуговування державного бюджету за доходами та видатками					
6	Тема 6. Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	14	1	1	12
7	Тема 7. Обслуговування державних цільових Фондів	13	1	0	12
8	Тема 8. Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	14	1	1	12
9	Тема 9. Контроль у системі казначейства України	12	0	0	12
Всього		120	6	6	108

5. Практичні заняття

№ п/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	3	1
2	Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	2	1
3	Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	2	1
4	Платіжна система виконання бюджетів	2	1
5	Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	2	0
6	Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	2	1
7	Обслуговування державних цільових Фондів	2	0
8	Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	3	1
9	Контроль у системі казначейства України	2	0
Всього		20	6

6. Самостійна робота

№ п/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
1	Становлення та розвиток державної казначейської справи в Україні	9	12
2	Нормативно-правове регулювання казначейської справи в Україні	9	12
3	Організаційна структура та бюджетні повноваження державної казначейської служби України	9	12
4	Платіжна система виконання бюджетів	9	12
5	Казначейське обслуговування бюджетів за доходами	9	12
6	Казначейське обслуговування бюджетів за видатками	9	12

№ п/п	Назви тем практичних занять	Кількість годин	
		денна форма	заочна форма
7	Обслуговування державних цільових Фондів	8	12
8	Бухгалтерський облік і звітність про виконання бюджетів	8	12
9	Контроль у системі казначейства України	8	12
Всього		78	108

7. Методи навчання

При викладанні навчальної дисципліни «Казначейська справа» використовуються інформаційно-ілюстративний та проблемний методи навчання із застосуванням:

- лекцій у супроводі презентацій;
- відеофільмів та компакт дисків;
- розв'язання задач та кейсів;
- складання матриць та графічних схем;
- складання есе.

8. Методи контролю

Поточний контроль знань студентів з навчальної дисципліни проводиться у письмовій формі або за допомогою комп'ютерного тестування. Контрольні завдання за змістовими модулями включають тести та одну задачу.

Контроль самостійної роботи проводиться:

з лекційного матеріалу – шляхом перевірки конспектів;

з практичних занять – з допомогою перевірка виконаних завдань.

Підсумковий контроль проводиться у вигляді задачі іспиту теоретична частина (тестові завдання), практична частина (розрахункові задачі).

Усі форми контролю включено до 100-бальної шкали оцінки.

Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів та рекомендації з розподілу балів

Основними критеріями, що характеризують рівень компетентності студента при оцінюванні результатів поточного та підсумкового контролів є такі:

Шкала оцінювання

Сума балів за всі форми навчальної діяльності	Для іспиту
90 – 100	відмінно
82-89	добре
74-81	
64-73	задовільно
60-63	
35-59	незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

10. Методичне забезпечення

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає: друкований роздатковий матеріал, кейси (аналіз комерційних та ринкових ситуацій) та методичне забезпечення:

1. Конспект лекцій з дисципліни «Казначейська справа» для студентів денної та заочної форм навчання напряму підготовки 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (шифр 06-03-219) / Федина К. М. – Рівне: НУВГП, 2018. – 90 с. Режим доступу в цифровому депозитарії НУВГП:

2. Методичні вказівки до практичних занять та виконання самостійної роботи з дисципліни «Казначейська справа» для здобувачів освітнього рівня бакалавр за спеціальністю 072 «Фінанси, банківська справа та страхування» (шифр 06-03-217) / Федина К. М. Рівне: НУВГП, 2018. – 30 с. Режим доступу в цифровому депозитарії НУВГП:

11. Рекомендована література

Базова література

1. Андреев П. П. Внутрішній контроль та аудит у секторі державного управління України та європейський досвід : навч. посіб. / [Андреев П.

П., Чечуліна О. О., Тайнен Ян ван, Тимохін М. Г. та ін.]. – К. : Кафедра, 2011. – 120 с.

2. Булгакова С. О. Казначейська система виконання бюджету : підруч. / [Булгакова С. О., Базанова Н. В., Єрмошенко Л. В., Сушко Н. І., Чечуліна О. О., Колодій О. Т.]. - [заг. ред. С. О. Булгакова]. — [2. вид., перероб. Та доп.]. — К. : КНТЕУ, 2005. — 418 с.

3. Бюджетний кодекс України: від 08.07.2010 р. № 2456-VI (зі змінами та доповненнями) // Відомості Верховної Ради. – 2010. – № 50-51. – ст. 572. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

4. Галушка Є. О. Казначейська справа : навч.-метод. посіб. / Є. О. Галушка, Й. С. Хижняк. - Чернівецький фінансово-юридичний ін-т. — Чернівці : Рута, 2005. — 144 с.

5. Інструкція по застосуванню Плану рахунків бухгалтерського обліку виконання державного та місцевих бюджетів: Наказ Державного казначейства України від 28.11.2000 р. №119 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — Режим доступу: www.treasury.gov.ua.

6. Інструкція про відкриття аналітичних рахунків для обліку операцій по виконанню бюджетів в системі Державного казначейства: Наказ Державного казначейства України від 28.11.2000 р. № 119 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — Режим доступу: www.treasury.gov.ua.

Додаткова література

1. Кириленко О. П. Місцеві бюджети України (історія, теорія, практика). / О. П. Кириленко. – К. : НІОС, 2000. –384 с.

2. Конституція України: від 28.06.1996 р. №254/96—ВР Відомості Верховної Ради. — 1996. — № 30. – ст. 141. – Режим доступу: <http://www.rada.gov.ua>.

3. Науково–практичний коментар до Бюджетного кодексу України / [заг. ред. Ф. О. Ярошенка]. – К. : Зовнішня торгівля ; УДУФМТ, 2010. – 592 с.

4. Петрашко П. Г. Казначейська справа : Інтегрований посіб. / [Петрашко П. Г., Чечуліна О. О., Александров В. Т., Булгакова С. О., Огданський К. М., Назарчук О. І., Сушко Н. І.]- [за заг. ред. П. Г. Петрашко]. - У 2-х т. – К. :НВП «АВТ», 2004. – 784 с.

5. Питання Державного казначейства України: Постанова Кабінету Міністрів України від 21.12.2005 р. № 1232 [Електронний ресурс] /

Офіційний сайт Кабінету міністрів України. — Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

6. Положення про єдиний казначейський рахунок: Наказ Державного Казначейства України від 26.06.2002 р. № 122 (у редакції наказу Державного казначейства України від 30.11.2010 № 449) [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — Режим доступу: www.treasury.gov.ua.

7. Про затвердження Порядку казначейського обслуговування місцевих бюджетів: Наказ Державного казначейства України від 04.11.2002 р. №205 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Державної казначейської служби України. — Режим доступу: www.treasury.gov.ua.

8. Про затвердження Порядку обслуговування державного бюджету за видатками та операціями з надання та повернення кредитів, наданих за рахунок коштів державного бюджету: Наказ Міністерства фінансів України від 30.09.2011 р. № 1223 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Міністерства фінансів України. — Режим доступу: www.minfin.gov.ua.

9. Про затвердження Порядку перерахування міжбюджетних трансфертів: Постанова Кабінету Міністрів України від 15.12.2010 р. № 1132 [Електронний ресурс] / Офіційний сайт Кабінету міністрів України. — Режим доступу: www.kmu.gov.ua.

Інформаційні ресурси

1. Періодичні видання Національного банку України // Національний банк України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: https://bank.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=15727773&cat_id=36450

2. Офіційний портал Державна фіскальна служба України. Податки, збори, платежі. / [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://sfs.gov.ua/podatki-ta-zbori/>

3. Звіт про використання бюджетних коштів // Урядовий портал [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.kmu.gov.ua/ua/diyalnist/byudzhet>

4. Державний бюджет // Міністерство фінансів України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <https://www.minfin.gov.ua/news/borg>

5. Економічна статистика // Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua/http://www.ukrstat.gov.ua/>

6. Законодавство України / Верховна рада України [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws>